

ROMANIA

Expunere de motive

privind protecția minorilor sub 16 ani pe platformele de social media

Utilizarea platformelor de social media a devenit, în ultimul deceniu, un fenomen de masă, cu un impact major asupra dezvoltării sociale, emoționale și educaționale a copiilor și adolescenților. În România, vârsta de debut în utilizarea rețelelor sociale este semnificativ sub pragurile recomandate de specialiști, iar accesul precoce la funcționalități de tip social public expune minorii unor riscuri semnificative și documentate, precum accesul la conținut dăunător, hărțuirea online, presiunea socială excesivă, dependența digitală, expunerea la mecanisme algoritmice de recomandare concepute pentru maximizarea timpului de utilizare și afectarea sănătății mintale.

Datele furnizate de instituții publice și organizații de profil indică o creștere constantă a expunerii minorilor la conținut nociv și la comportamente de tip abuziv în mediul online, cu efecte directe asupra echilibrului emoțional și dezvoltării acestora. Aceste riscuri sunt amplificate de natura comercială a platformelor digitale, care utilizează sisteme de recomandare și captare a atenției concepute în principal pentru utilizatori adulți.

În prezent, responsabilitatea protecției minorilor în mediul digital revine în mod disproporționat părinților și familiilor, în timp ce furnizorii marilor platforme de social media funcționează într-un regim de autoreglementare insuficient și inefficient. Lipsa unor obligații legale clare, aplicabile și verificabile pentru aceste platforme creează un dezechilibru major între capacitatea reală de control a familiei și influența tehnologică exercitată de serviciile digitale. Această realitate impune intervenția statului, în limitele Constituției României și ale dreptului Uniunii Europene, pentru a institui un cadru clar de responsabilitate și protecție a minorilor.

Constituția României garantează libertatea de exprimare, dreptul la viață privată, precum și protecția copiilor și a tinerilor. Totodată, Codul civil și Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului consacră regula generală potrivit căreia minorul este persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani. Cu toate acestea, legislația națională nu conține în prezent norme clare și aplicabile care să reglementeze accesul minorilor la funcționalitățile de tip social public ale platformelor digitale, în condițiile în care aceste platforme sunt concepute pentru adulți și pot genera efecte disproporționate asupra dezvoltării copiilor.

La nivelul Uniunii Europene, Regulamentul (UE) 2022/2065 privind serviciile digitale (Digital Services Act – DSA) stabilește obligații sporite pentru furnizorii de platforme în materia protecției minorilor și permite statelor membre să adopte măsuri suplimentare, proporționale și justificate, în scopul protejării acestora. În acest context, mai multe state membre au inițiat sau adoptat reglementări orientate către responsabilizarea platformelor digitale și introducerea unor mecanisme eficiente de verificare a vârstei, fără colectarea excesivă de date cu caracter personal. Franța, în special, a adoptat un cadru legislativ care

ROMANIA

limitează accesul minorilor la platformele de social media în absența unor mecanisme adecvate și proporționale de verificare a vârstei, punând accent pe protecția copiilor și pe răspunderea furnizorilor de servicii digitale. Aceste evoluții confirmă necesitatea unei abordări moderne și echilibrate, care să nu interzică accesul la tehnologie, dar să limiteze expunerea minorilor la riscuri disproporționate.

Astfel, proiectul de lege are ca obiect instituirea unui regim special de protecție pentru minorii sub 16 ani, în cadrul definiției generale a minorului ca persoană sub 18 ani, în deplină conformitate cu legislația națională în vigoare. Scopul său este de a proteja minorii împotriva riscurilor semnificative asociate utilizării platformelor de social media, de a stabili obligații legale directe în sarcina furnizorilor de platforme, fără a institui sancțiuni pentru minori sau părinți, de a asigura un nivel ridicat de protecție a datelor cu caracter personal, de a menține accesul minorilor la conținut educativ, informativ și sigur și de a evita orice formă de stigmatizare a copiilor și familiilor acestora.

În acest sens, proiectul de lege definește în mod clar platformele de social media și exclude explicit serviciile de mesagerie, platformele educaționale și alte servicii digitale care nu prezintă riscuri comparabile. Se stabilește un prag de vârstă de 16 ani pentru accesul la funcționalitățile de tip social public, fără a modifica statutul juridic general al minorului. Totodată, sunt instituite obligații clare pentru furnizorii de platforme de a implementa mecanisme eficiente, proporționale și nediscriminatorii de verificare a vârstei, cu interdicția expresă de a colecta sau stoca date cu caracter personal sensibile. Proiectul prevede limitarea funcționalităților platformelor pentru utilizatorii sub 16 ani, fără a interzice accesul la internet sau la tehnologie, și stabilește un regim de sancțiuni aplicabil exclusiv furnizorilor de platforme.

Adoptarea proiectului de lege va avea un impact social pozitiv semnificativ, contribuind la protejarea sănătății mintale a copiilor și la reducerea fenomenelor de hărțuire online și dependență digitală. Impactul bugetar estimat este limitat și se încadrează în resursele bugetare existente, întrucât implementarea măsurilor revine în principal furnizorilor de platforme, iar autoritățile își vor exercita atribuțiile de control și coordonare în limitele bugetelor aprobate. Din punct de vedere economic, proiectul nu creează bariere nejustificate în calea inovării digitale și este aliniat principiilor pieței unice europene.

Proiectul respectă prevederile Constituției României, în special cele referitoare la libertatea de exprimare, dreptul la viață privată și protecția copiilor și tinerilor, întrucât nu instituie interdicții generale, ci limitări funcționale proporționale și justificate, în conformitate cu art. 53 din Constituție. De asemenea, acesta este compatibil cu Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția datelor cu caracter personal (GDPR), cu Regulamentul (UE) 2022/2065 privind serviciile digitale (DSA), precum și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

ROMANIA

Prin adoptarea acestui proiect de lege, România se aliniază practicilor europene în materia protecției minorilor în mediul digital, instituind un cadru echilibrat care protejează copiii, responsabilizează platformele și respectă drepturile fundamentale.

Deputat Raisa Ilașchi
Circumscripția electorală nr. 39, Vaslui

